פרק 1

בפרק זה 22 שאלות.
הזמן המוקצב הוא 20 דקות.

בפרק שלושה סוגי שאלות: השלמת משפטים, ניסוח מחדש והבנת הנקרא.

השלמת משפטים

בכל אחד מן המשפטים הבאים חסרה מילה או יותר. עליכם לבחור מתוך ארבע התשובות המוצעות את התשובה שתשלים את המשפט באופן **הטוב ביותר**, ולסמן את מספרה במקום המתאים בגיליון התשובות.

1. חיפשתי תפקיד אחר ש _____ לי.

(1) ירווח
(2) מצליח
(3) יתאים
(4) יקדם

---

2. הוא לא הבין _____ זה קרה.

(1) לאן
(2) אולי
(3) אפילו
(4) כיצד

---

3. האורחת מרגישה פה _____.

(1) בנוח
(2) נוחה
(3) נחה
(4) בהנחה

---

4. זמן רב עמדתי לצד הצייר, כל כולי _____ במעשיו.

(1) משתדל
(2) מרוכז
(3) מסוגל
(4) מתנסה

המשיכו לעמוד הבא

5. קנינו כיבוד_____ כל משתתפי הכנס.

(1) עבור
(2) אל
(3) של
(4) על ישי

---

6. _____ ארבע שעות של דיון סוער הוחלט שהמשך הדיון יתקיים בשבוע הבא.

(1) בתום
(2) עם
(3) כמעט
(4) בעוד

ניסוח מחדש

בכל שאלה נתון משפט. עליכם לבחור מתוך ארבע התשובות המוצעות את התשובה שתוכנה הוא **הדומה ביותר** למשפט הנתון, ולסמן את מספרה במקום המתאים בגיליון התשובות.

7. **בשל החום הכבד, מומלץ להקפיד בקיץ על שתייה מרובה.**

(1) רק בעונת הקיץ החמה חשוב לשתות הרבה.
(2) חשוב לשתות הרבה בקיץ מכיוון שחם מאוד בעונה זו.
(3) מכיוון שבקיץ חם, קשה להקפיד על שתייה מרובה.
(4) בקיץ חשוב להקפיד על שתייה מרובה.

---

8. **על אף מאמציי לא עלה בידי להשלים את המשימה.**

(1) מאמציי הרבים הכשילו אותי בביצוע המשימה.
(2) התאמצתי מאוד, אבל לא הצלחתי לסיים את המשימה.
(3) התאמצתי, אבל לא הייתי שלם עם המשימה.
(4) אילו התאמצתי יותר, הייתה מצליח לסיים את המשימה.

---

9. בעוד הבנות קונות תחפושות להופעה, ניגשו הבנים לנקות את הבמה.

(1) הבנות קנו יותר ממה שהיה נדרש, משום שהבנים היו עסוקים בניקוי הבמה.
(2) תחפושות ההופעה נקנו על ידי בנות נוספות.
(3) היו דרושות עוד בנות לצורך הקניות, ולכן רק הבנים ניקו את הבמה.
(4) הבנות קנו תחפושות להופעה, כשהבנים ניקו את הבמה.

10. שקלתי לא רק את המקצוע הזה.

(1) שקלתי גם מקצועות אחרים.
(2) לא רק אני שקלתי את מקצוע זה.
(3) רציתי לדעת מה הם השיקולים בעד מקצוע זה דווקא.
(4) נתתי למקצוע זה משקל רב.

11. אני רוצה לעבור לגור שם במשך שנה.

(1) אני רוצה לעבור לגור שם בעוד שנה.
(2) אני רוצה לעבור לגור שם השנה.
(3) אני רוצה לעבור לגור שם אחרי שנה.
(4) אני רוצה לעבור לגור שם שנה.

12. הוא צפה בנעשה.

(1) הוא כעס ממה שראה.
(2) הוא התבונן במה שקרה.
(3) הוא הסתכל, כי היו רעשים.
(4) הוא ראה את הפשע בזמן שקרה.

המשיכו לעמוד הבא

הבנת הנקרא

לפניכם שני קטעים ובסוף כל אחד מהם שאלות. קראו כל קטע בעיון וענו על השאלות שאחריו.

קטע I

(1) בקיץ הקרוב ייפתח בדנמרק "בית ספר לֶגו". ילדים רבים ברחבי העולם נאלצים לחכות לסוף יום הלימודים כדי לפתוח את קופסת קוביות הלגו* ולהרכיב מהן מבנים וצורות כיד הדמיון הטובה עליהם. אולם מצבם של התלמידים בבית הספר החדש בדנמרק יהיה אחר לגמרי, משום שבתכנית הלימודים בבית הספר ישולבו פעילויות ומשחק בלגו כדי לפתח את היצירתיות.

(5) הרעיון לשלב את הלגו בתכנית בלימודים נבע מהרצון לכוון את התלמידים לחיפוש ולחקירה, מתוך התפיסה שכאשר ילדים מציבים לעצמם שאלות, הם לומדים להתמודד טוב יותר עם בעיות. המשחק בלגו מפתח את הדמיון ומעודד התמודדות עם אתגרים טכניים והנדסיים. מנהל בית הספר החדש אמר בריאיון: "חשוב מאוד להַקצוֹת זמן לפעילות יצירתית ולהנאה ממנה, ועם זה - לפעמים השיטות המסורתיות הן הטובות ביותר לרכישת חינוך וידע. לפיכך, בחרנו לשלב בין שני הדברים".

(10) המצדדים ברעיון שאימץ בית הספר מקווים שהגישה החדשנית הזאת אכן תצייד את התלמידים בכלי חשיבה, והם ייתנו בידם את החופש לבחור בעתיד בכל קריירה שיחפצו בה. ואמנם, הורים רבים כבר התחילו לגלות עניין בבית הספר, אך היו גם הורים שהביעו חשש מטיבו הניסיוני: "אינני רוצה שהילד שלי יהיה שפן ניסיונות. הרי מנסים לעשות כאן משהו חדש לגמרי, ולכן סביר להניח שיהיה לו גם מחיר", אמר אחד ההורים.

(15) בשנתיים הראשונות ילמדו בבית הספר ילדים בני חמש עד שבע, ולאחר מכן יצטרפו אליו ילדים עד גיל שש-עשרה. הממשלה הדנית תממן שני שלישים משכר הלימוד הגבוה בבית הספר, שעלותו שווה לכמעט 6,000 שקלים בחודש, וההורים ישלמו את השליש הנותר. נוסף על כך, חברת "לגו" תתרום חלק מרווחיה לבית הספר, ותגביר את סיכוייו להתפתח והצליח.

* לגו - משחק הרכבה פופולרי של חלקים המתחברים זה לזה

השאלות

13. על פי הפסקה הראשונה, במה יהיה שונה מצבם של הילדים בבית הספר החדש ממצבם של ילדים בבתי ספר אחרים?

(1) לילדים בבית הספר החדש יהיו קוביות לגו בביתם לשחק בהן אחרי שעות הלימודים
(2) הילדים בבית הספר החדש ילמדו כיצד לבנות בקוביות לגו, במקום ללמוד חשבון ושפה
(3) בבית הספר החדש ייצרו הילדים בזמן ההפסקות צורות דמיוניות בקוביות לגו
(4) הילדים בבית הספר החדש ישחקו בשיעורים בקוביות לגו כחלק מתכנית הלימודים

14. פירוש המילה **להַקצות** (שורה 8) הוא -

(1) לתת קצת
(2) להגשים
(3) להקציב
(4) ליהנות

15. אפשר להבין מאמירת מנהל בית הספר החדש (שורות 8-9) שהוא -

(1) חושב שפעילות יצירתית והנאה ממנה יותר חשובה מרכישת חינוך וידע
(2) סבור שהשיטה המסורתית היא שיטת הלימוד הטובה ביותר
(3) בעד שילוב בין השיטה המסורתית לבין פעילויות יצירתיות
(4) החליט לשלב בין רכישת חינוך לרכישת ידע בבית ספרו החדש

16. איזה מן הטענות הבאות הנוגעות להורים "שהביעו חשש" (שורה 12), היא טענה נכונה?

(1) הם חוששים מניסויים
(2) ילדיהם אלרגים לשפנים
(3) הם מנסים להביא לסגירת בתי הספר החדשים
(4) פוחדים מהעובדה שרעיון "בית ספר לַנו" הוא נסיוני וחדש

17. איזה מן הטענות הבאות נכונה לפי הפסקה האחרונה?

(1) ההורים ישלמו רק חלק משכר הלימוד הגבוה של "בית ספר לַנו"
(2) הממשלה הדנית תשלם 6,000 שקלים בחודש עבוד כל ילד ב"בית ספר לַנו"
(3) שכר הלימוד ב"בית ספר לַנו" הוא הגבוה ביותר מבין בתי הספר בדנמרק
(4) חברת לגו היא זו שהקימה את "בית ספר לַנו"

המשיכו לעמוד הבא

קטע II

(1) נראה שלא רק גשם, שלג וברד יורדים מן השמים - במקומות שונים ברחבי העולם מתועדת כבר מאות שנים תופעה נדירה: "גשם" של בעלי חיים. במרבית המקרים מדובר ב"מִמטָרים" של דגים, ציפורים או צפרדעים, אך דווח גם על חיות אחרות ש"נפלו מן השמים", ובהן מדוזות, תולעים ונחשים.

(5) הפיזיקאי הצרפתי אַנדרֵה מארי אַמפֵּר היה כנראה המדען הראשון שהתייחס ברצינות לתיאורים של "גשם" של בעלי חיים. הוא טען שרוחות חזקות מסוגלות לשאת אל השמים בעלי חיים קטנים וקלי משקל החיים בקבוצות גדולות, כגון צפרדעים, ובסופו של דבר - להפילם לארץ. הסבר זה הוא אחד ההסברים המקובלים לתופעה, והוא מקבל חיזוק מהעובדה שבעת סופה חזקה פעמים רבות נושאות הרוחות חפצים קלי משקל למרחק גדול. הסבר אחר מתייחס לעובדה שחלק מהמקרים שדווח

(10) בהם על "גשם" של בעלי חיים התרחשו בקרבת מקום מים. על פי הסבר זה, התופעה נגרמת בשל הופעת נֵד מים, שהוא מעין שרוול של מים, הנשאב ומתרומם מהים אל העננים, ובמרכזו מערבולת המסוגלת - כמו סופה ביבשה - לשאוב אליה דגים ובעלי חיים ימיים אחרים. נד המים נושא אותם בדרכו אל היבשה בעודם חיים, ובסופו של דבר קורס ושומט אותם לארץ.

במקרים שדווח בהם על "גשם" של ציפורים, בדרך כלל ההסברים מייחסים את הסיבה לתופעה

(15) למַפגעים מעשה ידי אדם. חלונות זכוכית של בניינים גבוהים, למשל, הם אחד המכשולים המסוכנים בדרכן של ציפורים, ובעונת הנדידה להקות גדולות נפגעות מהתנגשות עמם, והציפורים נופלות ארצה פצועות או מתות.

מדענים רבים נוקטים גישה ספקנית כלפי התופעה, וטוענים כי מרבית הדיווחים עליהם אינם אמינים. הם סבורים שלמעשה, בעלי החיים שנמצאו מתים הרחק ממקום מחייתם הטבעי לא "נפלו

(20) מהשמים", אלא נשטפו או נסחפו ממקומות המחיה שלהם בעת שיטפון או סופה.

השאלות

18. מדוע לאורך הקטע המילה **גשם** נתונה במירכאות?

(1) מפני שמדובר בגשמים נדירים
(2) מפני שאין מדובר באמת בגשם
(3) מפני שמדובר בציטוט מאחד הדיווחים
(4) מפני שאין מדובר רק בגשם, אלא גם בברד ושלג

19. פירוש המילה **מִמטָרים** (שורה 2) הוא -

(1) מקומות
(2) בעלי חיים
(3) גשמים
(4) מקרים

20. מה נכון בנוגע להסבר שהציע אַנדרֶה מארי אַמפֶּר המתואר בפסקה השנייה?

(1) רוב המדענים דחו אותו
(2) הוא תומך בהסבר המובא בפסקה השלישית
(3) הוא אחד ההסברים המקובלים לתופעה של "גשם" של בעלי חיים
(4) הוא אינו מתייחס ברצינות לתיאורים של התופעה של "גשם" של בעלי חיים

21. ההסבר הנזכר בשורות 8-12 יכול להסביר בעיקר "גשם" של -

(1) נחשים
(2) ציפורים
(3) דגים
(4) תולעים

22. איזה מן הטענות הבאות הנוגעות למדענים ה"נוקטים גישה ספקנית כלפי התופעה" (שורה 16), היא טענה נכונה?

(1) הם סבורים כי אין אמת ברוב הדיווחים על התופעה
(2) הם חקרו את התופעה לעומק
(3) הם מקווים להמשיך לחקור את התופעה
(4) הם טוענים כי אין כל תיעוד של התופעה

אל תהפכו את הדף עד שתקבלו הוראה לכך!

דף ריק

פרק 2

בפרק זה 22 שאלות.
הזמן המוקצב הוא 20 דקות.

בפרק שלושה סוגי שאלות: השלמת משפטים, ניסוח מחדש והבנת הנקרא.

השלמת משפטים

בכל אחד מן המשפטים הבאים חסרה מילה או יותר. עליכם לבחור מתוך ארבע התשובות המוצעות את התשובה שתשלים את המשפט באופן **הטוב ביותר**, ולסמן את מספרה במקום המתאים בגיליון התשובות.

1. הוא שונה מאוד _____.

(1) אותנו
(2) אנחנו
(3) מאִתנו
(4) לנו

---

2. התקופה שאנו חיים _____ היא מהמרתקות בהִיסְטוֹרְיָה.

(1) לה
(2) בִּזְמַן
(3) בה
(4) בְּתוך

---

3. _____ הייתה לי עבודה רבה, הייתי יוצא לחופשה השבוע.

(1) אולי לא
(2) אם
(3) אילולא
(4) אלא

---

4. מטרתם היא _____ את ההורים לנעשה בבית הספר.

(1) להקריב
(2) להתקרב
(3) לקרב
(4) להירקב

■ המשיכו לעמוד הבא

5. הוא ניסה _____ את עצמו ממשפחתו ולכן נסע למרחקים.

(1) לצאת
(2) להיפרד
(3) להניע
(4) לנתק

---

6. גלי ההגירה לאירופה החלו _____ מלחמות.

(1) מאחורי
(2) בעקבות
(3) ממול
(4) בקרב

---

7. יהיה קשה להגיע להסכמה, שכן הדעות _____.

(1) מצורפות
(2) מרתקות
(3) שבויות
(4) חלוקות

---

8. אנחנו חייבים _____ את מציאת הפתרון.

(1) ללחוץ
(2) לזרז
(3) להריץ
(4) להגשים

ניסוח מחדש

בכל שאלה נתון משפט. עליכם לבחור מתוך ארבע התשובות המוצעות את התשובה שתוכנה הוא **הדומה ביותר** למשפט הנתון, ולסמן את מספרה במקום המתאים בגיליון התשובות.

9. העזרה ההדדית במשפחה רבה.

(1) הם עוזרים למשפחות רבות בצורה דומה.
(2) בני המשפחה עוזרים זה לזה.
(3) הם נעזרים בידידי המשפחה.
(4) יש הדים לעזרה המשפחתית.

2

- -

10. ביטול המסים הוא התנאי לעִסקה המסחרית בין המדינות.

(1) העִסקה לא תתקיים אם המסים ישתנו.
(2) עליית המסים תגרום לכך שהעִסקה תבוטל.
(3) כדי לאפשר סחר בין המדינות אסור לבטל את המסים הקיימים.
(4) העִסקה תתקיים אם לא יהיו מסים.

11. מצבו שפיר.

(1) הוא בסדר.
(2) הוא חולה.
(3) הוא יפה.
(4) הוא פצוע.

12. כל התלמידים שחסרים היום בכיתה יצאו לטייל בגליל.

(1) מי שלא בא לכיתה מטייל בגליל.
(2) אין אף תלמיד אחד בכיתה.
(3) כל התלמידים מטיילים בגליל.
(4) בגלל הטיול כולם חסרים.

13. הרופא אִבחן את המחלה.

(1) הרופא קבע מה המחלה.
(2) הרופא המציא את שם המחלה.
(3) הרופא הציע טיפול למחלה.
(4) הרופא חלה במחלה המזוהה.

14. באסֵפה ניתנו מחמאות ליושב ראש האִרגון.

(1) באסֵפה נשמעו מחיאות כפיים ליושב ראש.
(2) באסֵפה שיבחו את היושב ראש.
(3) באסֵפה חלקו על היושב ראש.
(4) באסֵפה הציעו להחליף את היושב ראש.

המשיכו לעמוד הבא

הבנת הנקרא

לפניכם שני קטעים ובסוף כל אחד מהם שאלות. קראו כל קטע בעיון וענו על השאלות שאחריו.

קטע I

במצבים רבים נוהגים אנשים לדבר עם אחרים ללא מילים. כך, למשל, החירשים משוחחים ביניהם בעזרת תנועות הידיים, התינוק מעביר לאמו מסרים על ידי חיוך או בכי, ושחקני פַּנְטוֹמימה מספרים לקהל הצופים סיפורים שלמים ללא דיבור בקול. אבל לא רק במקרים אלה מדברים בלי מילים. כולנו משתמשים בדרך כלל בתנועות ידיים ובהבעות פנים כדי להדגיש ולהסביר את מה שאנחנו רוצים לומר.

קיימים גם מקרים מסובכים יותר, כשאדם משתמש במילים אבל באותו הזמן מתנהג בצורה שסותרת את המילים שהוא אומר. למשל: אורח מנומס תמיד יאמר שהעוגה טעימה מאוד, גם אם העוגה כלל לא הייתה טעימה. המארחת שמסתכלת עליו ועל הבעות הפנים שלו בזמן שהוא אוכל, ורואה שהוא מעקם את האף ולא נהנה מן העוגה, לא מאמינה לדבריו.

דוגמה אחרת היא כשהבעל חוזר הביתה מיום עבודה ארוך והאישה אומרת לו: "התגעגעתי אליך", אבל באותו זמן היא מַפְנה לו את הגב וחוזרת לעיסוקיה; הבעל במקרה זה שם לב גם להתנהגות ולהבעות הגוף, ולא למילים של אשתו.

השפה חסרת המילים היא אוּנִיבֶרְסָלית ומשותפת כמעט לכל האנשים בעולם. יש דרכים דומות להביע רגְשות אנושיים בסיסיים כמו: פחד, כעס, הפתעה, עצב, שמחה, גועל ועניין (סקרנות). למשל, בכל העולם אנשים פותחים את העיניים כשהם מופתעים. אף על פי כן קיימים הבדלים רבים בין עמים ותרבויות, בעוצמה של הבעת הרגשות. אצל עמים מסויימים נוהגים להשמיע בזמן לוויה של מת קולות חזקים של בכי וצעקות כאב, ואילו אצל עמים אחרים מביעים את העצב דווקא בהתנהגות שקטה במיוחד. מובן שההתנהגות לא תמיד מלמדת על עוצמת הרגש עצמו. מי שבוכה וצועק יותר הוא לא תמיד גם עצוב יותר, אם כי הבעת הפנים העצובה היא תמיד דומה.

2

השאלות

15. בשורה 4-5 כתוב: "משתמשים בדרך כלל בתנועות ידיים ובהבעות פנים כדי להדגיש...".
במקום **להדגיש** אפשר לומר -

(1) לבקר
(2) לחזק
(3) ללחוץ
(4) להשיג

16. במקרה של המארחת והאורח ובמקרה של הבעל והאישה ההתנהגות והבעות הפנים -

(1) היו מנוגדות למה שנאמר
(2) הסבירו את מה שנאמר
(3) היו מתאימות למה שנאמר
(4) הוסיפו על מה שנאמר

17. בשורות 15-16 כתוב: "אף על פי כן קיימים הבדלים רבים...". **אף על פי כן**, כלומר -

(1) אף על פי שאפשר להביע את כל הרגשות בעזרת מילים
(2) אף על פי שאי-אפשר לומר במילים מה מרגישים
(3) אף על פי שיש דרכים אחידות להבעת רגשות
(4) אף על פי שלא ניתן להביע יותר מרגש אחד בעזרת תנועות

18. בשורה 19 כתוב: "אם כי הבעת הפנים העצובה היא תמיד דומה". משמעות המשפט היא -

(1) הבעת הפנים של מי שבוכה דומה להבעת הפנים של מי שצועק
(2) ההבעה של כל אחד מהרגשות הבסיסיים דומה
(3) הבעת הפנים של כל האנשים העצובים דומה
(4) הבעת הפנים של מי שעצוב דומה להבעת הפנים של מי שאינו מרגיש דבר

המשיכו לעמוד הבא

קטע II

למופעים המוניים של להקות רוֹק או גֶ'אז מגיע קהל צעירים נלהב ביותר, המשתתף באופן פעיל בכל שלבי ההופעה. מחיאות כפיים, שריקות וקריאות עידוד, נפנופי ידיים וקפיצות באוויר נעשים בעוצמה רבה עד כדי אוֹבְדַן חושים. אחת התופעות הבולטות בקהל מסוג זה היא, שככל שהצופה עומד קרוב יותר לבמה, כך התנהגותו משולהבת ונרגשת יותר. מדוע דווקא אלה העומדים לפנים מגיבים בעוצמה גדולה יותר?

אפשר להציע כמה הסברים לתופעה זו. הסבר אחד, טכני ומבני בטיבו, גורס כי המרחק הפִּיזִי מן הבמה הוא הקובע את מידת ההתלהבות המופגנת מצד הצופים. הסיבה לכך היא כי עוצמת הצליל, ההולכת וגוברת ככל שמתקרבים לבמה, היא שיוצרת עירור גופני ונפשי גבוה יותר.

הסבר אחר, מבני אף הוא, טוען כי מידת הדחיסות היא הקובעת את מידת השתלהבות הקהל. הסבר זה מסתמך על הטיעון כי כלל שדחיסות האנשים גבוהה יותר ביחידת שטח, כך מאבדים היחידים בה את אישיותם העצמאית. הם הופכים להיות חלק מהמון אחיד שכל חבריו נסחפים להתנהגות חסרת מעצורים. מכיוון שבשורות הראשונות מצטופפים, הרי ברור מדוע גבוהה שם ההתלהבות.

ההסבר הנוסף אינו שולל את קודמיו, אך מציג את האדם כיצור חושב הבוחר את התנהגותו. על פי הסבר זה, היושבים לפנים הם מלכתחילה בעלי נטיות להתלהב והם גם אוהדים מושבעים של להקה המופיעה. לפיכך הם מתיישבים במכוּוָן בשורות הראשונות (והיקרות יותר), ושם הם מביאים לידי ביטוי את התלהבותם ואהדתם.

דומה כי כל ההסברים הללו רחוקים מן הצופים במופע, אך אינם זרים כלל למארגניו. מארגני המופע יודעים להפעיל את הרמקולים בעוצמה אדירה, לצופף את הקהל בשורות הראשונות ולמכור לאוהדים כרטיסים במחירים מרקיעי שחקים.

2

השאלות

19. לפי ההסבר המוזכר בפסקה השנייה, יש יחס ישיר בין התלהבות הצופים ובין -

(1) התלהבות חברי הלהקה
(2) הרמה האמנותית של המופע
(3) משך ההופעה
(4) עוצמת הצליל

20. לפי ההסבר המוזכר בפסקה השלישית -

(1) הדחיסות נגרמת על ידי עירור גופני ונפשי
(2) כשאנשים מצטופפים התנהגותם נעשית חסרת מעצורים
(3) אנשים חסרי אישיות מעדיפים להידחס
(4) אישיותו העצמאית של האדם אינה מושפעת מהתנהגות ההמון

21. ההסבר המוזכר בשורות 13-16 טוען כי האנשים היושבים בשורות הראשונות -

(1) בחרו את המקומות האלה מתוך רצון חופשי
(2) איבדו את אישיותם העצמאית
(3) נהפכו לאוהדים תוך כדי המופע
(4) ויתרו על הכרטיסים היקרים יותר

22. המארגנים מפעילים את הרמקולים בעוצמה אדירה כדי -

(1) להרחיק את האוהדים מן הבמה
(2) להגביר את ההתלהבות המופגנת
(3) לעצור את התלהבות הקהל
(4) להכריז על מכירת הכרטיסים

אל תהפכו את הדף עד שתקבלו הוראה לכך!

דף ריק

פרק 3

בפרק זה 22 שאלות.
הזמן המוקצב הוא 20 דקות.

בפרק שלושה סוגי שאלות: השלמת משפטים, ניסוח מחדש והבנת הנקרא.

השלמת משפטים

בכל אחד מן המשפטים הבאים חסרה מילה או יותר. עליכם לבחור מתוך ארבע התשובות המוצעות את התשובה שתשלים את המשפט באופן **הטוב ביותר**, ולסמן את מספרה במקום המתאים בגיליון התשובות.

1. התארחנו _____ בשנה שעברה.

(1) מכם
(2) בשבילכם
(3) אצלם
(4) מהם

---

2. הוא _____ בתגובתו.

(1) הגזים
(2) גזם
(3) גוזם
(4) נגזם

---

3. ישבנו על גדת _____.

(1) המושב
(2) הנחל
(3) החצר
(4) העץ

---

4. רבים רואים _____ נטילת ויטמינים ומינרלים ערובה לבריאות ולאריכות ימים.

(1) כמו
(2) ב-
(3) על
(4) ל-

המשיכו לעמוד הבא

5. לדעתי, חשוב _____ דברים על דיוקם.

(1) לחנך
(2) לחשוב
(3) לחזק
(4) להעמיד

---

6. הוא לא התכוון לשבור את המוסכמות, _____ הרעיונות שלו היו מהפכניים.

(1) ונוסף על כך
(2) ולשם כך
(3) ואף על פי כן
(4) ובשל כך

ניסוח מחדש

בכל שאלה נתון משפט. עליכם לבחור מתוך ארבע התשובות המוצעות את התשובה שתוכנה הוא **הדומה ביותר** למשפט הנתון, ולסמן את מספרה במקום המתאים בגיליון התשובות.

7. **הידיעות שפורסמו בתקשורת לא היו מרעישות.**

(1) התקשורת לא פירסמה את הידיעות המרעישות.
(2) הידיעות שהוסתרו מהציבור הרחב פורסמו בתקשורת.
(3) בידיעות שפורסמו בתקשורת נפלו אי-דיוקים.
(4) הידיעות שפורסמו בתקשורת לא עוררו התרגשות רבה.

---

8. **אנשים רבים שותים קפה כדי להגביר את ערנותם.**

(1) הרבה אנשים נוהגים לשתות קפה כדי להיות ערניים יותר.
(2) כאשר אנשים ערניים, הם מגבירים את צריכת הקפה שלהם.
(3) אנשים ערניים נוהגים להרבות בשתיית קפה.
(4) אנשים רבים אינם ערים לעובדה שהם שותים הרבה קפה.

---

9. כולם אהבו אותו, החל בצעירים וכלה בזקנים.

(1) אהבו אותו אנשים זקנים.
(2) אנשים מכל הגילאים אהבו אותו.
(3) אנשים צעירים בעיקר אהבו אותו.
(4) אהבו אותו רק אנשים צעירים וזקנים.

---

10. אין חַיָה מהירה ממנה בגן החיות.

(1) זאת החיה המהירה ביותר בגן החיות.
(2) החיה הזאת אינה חיה מהירה.
(3) החיה הזאת מהירה יותר מכל החיות בטבע.
(4) החיה הזאת אוכלת הרבה כי היא החיה המהירה ביותר בגן החיות.

---

11. התאונה נגרמה מחוסר השגחה מצד העובדים האחראים על החיות.

(1) מי שהיה צריך להשגיח אחראי לתאונה.
(2) החיות אחראיות לתאונה.
(3) המבקרים הלא-אחראים גרמו לתאונה.
(4) השגחה רבה מצד העובדים האחראים גרמה לתאונה.

---

12. הוא נצר את לשונו.

(1) הוא צעק בקול רם.
(2) הוא הרגיש כאב בלשונו.
(3) הוא לא הרשה לאף אחד לדבר.
(4) הוא שתק.

המשיכו לעמוד הבא

הבנת הנקרא

לפניכם שני קטעים ובסוף כל אחד מהם שאלות. קראו כל קטע בעיון וענו על השאלות שאחריו.

קטע I

(1) מי שיישא עיניו אל השמים בסתיו או באביב יוכל, לעתים, לראות להקות של ציפורים חולפות בשמי הארץ. עופות ממינים שונים נודדים בסתיו מחצי כדור הארץ הצפוני לחציו הדרומי, למקומות חמים יותר, ובאביב הם שבים לאתרי הקינון שלהם במקום מוצאם.

עוד בימי קדם סִקרנה את האדם השאלה כיצד "יודעות" הציפורים מתי לנדוד ולאן. גם היום איו (5) תשובות ברורות לשאלות הנוגעות לתופעה מרתקת זו. עם זאת, ההתפתחויות הטכנולוגיות בעשורים האחרונים נתנו בידי האדם כלים חדשים ויעילים לעקוב אחר מסלול נדידת הציפורים.

באחת משיטות המעקב משתמשים במַשדרי רדיו ובלוויינים. לפני תחילת הנדידה הצַפָּרים (חוקרי הציפורים) עוקבים אחר להקות ציפורים ויורים חֵצי הרדמה בכמה מהציפורים. לגופהּ של ציפור שנלכדה הם מצמידים מַשדר, והוא משדֵּר כל הזמן אותות רדיו. המַשדר כמעט חסר משקל ואינו (10) מכביד על הציפור, ולאחר שהיא מתעוררת היא מתעופפת בקלות. המַשדר מסוגל לשדר חודשים ואף שנים בלי הפסקה, כי הוא פועל באמצעות סוללה סולרית, הנטענת בשעות היום מקרני השמש. אותות הרדיו שהמַשדר מְשדר מלמדים על כיוון התעופה של הציפור, על מהירותה ועל הזמנים שבהם היא בתנועה או במנוחה. אותות השידור נקלטים בלווייינים שבחלל ומועברים לתחנות מעקב בכדור הארץ.

(15) לפי האותות שנקלטו מסמנים החוקרים על מפה את מקום הציפור בכל נקודת זמן, ומסרטטים את המסלול של מסעהּ. הנתונים מתפרסמים באתר אינטרנט המיוחד לעניין זה, וכל אדם יכול לצפות בהם. חובבי ציפורים רבים עוקבים בהתרגשות אחר התקדמות הציפורים בנדידתן.

ישראל היא צומת מרכזי בין שלוש יבשות. העופות הנודדים מאירופה עוברים ברובם דרך ישראל - ואף שוהים בה זמן מה - בדרכם הארוכה לאפריקה החמה וממנה חזרה. רבים מהם חונים בה (20) בלהקות גדולות שבועות מספר לצורך מנוחה ואגירת כוח להמשך המסע. בעמק החולה שבצפון הארץ בולטים בעיקר העגורים, עופות גדולים ומרשימים המגיעים לשם בעשרות אלפיהם בעונות הנדידה. מטיילים וחובבי ציפורים המבקרים במקום נהנים לצפות בלהקות העגורים הגדולות ומתרגשים מקולותיהם הייחודיים.

השאלות

13. על פי הפסקה הראשונה, לאיזה כיוון נודדות הציפורים לפני החורף מחצי כדור הארץ הצפוני?

(1) צפונה
(2) דרומה
(3) מערבה
(4) מזרחה

14. בשורה 11 כתוב: "כי הוא פועל". במילה **הוא**, הכַּוָונה -

(1) למעופה של הציפור
(2) לחֵץ ההרדמה שיורים בציפור
(3) לאות השידור
(4) למַשדר

---

15. לפי הפִּסקה השנייה, איזה מידע **אי-אפשר** ללמוד מן המַשדר שעל גוף הציפור?

(1) מה מסלול הנדידה של הציפור
(2) ממה ניזונה הציפור שהיא חונה
(3) כמה זמן אורך מסעה של הציפור
(4) מתי שבה הציפור לארץ מוצאה

---

16. "ישראל היא צומת מרכזי בין שלוש יבשות" (שורה 18). לְמה הכַּוָונה?

(1) לישראל מאפיינים של שלוש יבשות
(2) ישראל היא אזור מעבר בין שלוש יבשות
(3) הצומת של שלוש יבשות נמצא במרכזה של ישראל
(4) אי אפשר לעוף מעל שלוש יבשות מבלי לעבור מעל ישראל

---

17. העגורים הנזכרים בפִּסקה האחרונה הם דוגמה ל-

(1) עופות החונים בישראל בדרכם לארצות חמות ובשובם מהן
(2) עופות המקננים בחצי כדור הארץ הדרומי
(3) עופות המגיעים לישראל ומקננים בה
(4) עופות השוהים בישראל בקיץ, וחוזרים לאירופה בחורף

המשיכו לעמוד הבא

קטע II

(1) המילה גְרָפיטי מקורה במילה היוונית גְרַפַאין, שפירושה: לכתוב. הגרפיטי - כתיבה וציור על קירות או על בתים, בעיקר ברחובות הערים - הוא תופעה הנצפית בכל רחבי העולם. תופעה זו אפיינה את החברה האנושית מאז ימי קדם ביוון העתיקה ובאימפריה הרומית, ויש הרואים את ראשיתו של הגרפיטי כבר בציורי המערות.

(5) הגרפיטי משמש להבעת הצהרות פוליטיות וחברתיות, הצהרות אהבה או עלבונות, אבל בראש ובראשונה הגרפיטי הוא כלי לביטוי עצמי, לחיפוש הכרה וייחודיות ולהפצת מסר לאנשים רבים שייחשפו לכתוב או למצויר. פעמים רבות משמש הגרפיטי להבעת מחאה. דוגמה בולטת לאמן העושה בגרפיטי שימוש כזה הוא האמן הלונדוני בַּנְקְסי, אשר מתמחה בציור גרפיטי אמנותי בעל מסר פוליטי תוך כדי שימוש באירוניה.

(10) הגריפי המודרני, שנקרא גם "אמנות הרחוב", צמח בשנות השבעים של המאה הקודמת ברכבות התחתיות של ניו-יורק. משם הוא הופץ עד מהרה לכל רחבי העולם כשפה אומנותית, שלעתים מכערת את הסביבה אבל לעתים גם מייפה אותה. רק בשנות השמונים זכה הגרפיטי להכרה כסוג של אמנות, בעיקר בזכות עבודותיהם של האמנים קית' הָרינְג וז'אן מישל בַּסקיָאט. אמנים אלה, שהחלו את דרכם כציירי גרפיטי לא חוקיים, זכו להכרה ביכולותיהם והתקבלו בהדרגה כאמנים מהשורה
(15) הראשונה. עם התרחבות השימוש באינטרנט הפכה אמנות רחוב זו לתנועה כלל עולמית. אמנים מכל העולם מחליפים ביניהם ‹סטיקרים› וירטואליים בדואר האלקטרוני וזוכים להכרה, להוקרה ולהפצה של יצירותיהם. שיאה של הכרה זו היה ב- 1991, בתערוכה גדולה במוזאון לאמנות מודרנית בניו-יורק שהעלתה את הגרפיטי מן הרחוב אל לב הממסד של האמנות הגבוהה.

אף שהגרפיטי זכה להכרה כאמנות, הוא אינו חוקי ועדיין נחשב בעיני רבים לוונדליזם. הסיבה לכך
(20) היא שהוא נעשה, בדרך כלל, על רכוש ציבורי ועל קירות של מבנים עירוניים ללא הסכמת בעלי הרכוש שעליו צוירו הכתובות. מתוך ההכרה בערך האמנותי של הגרפיטי הקצו הרשויות בערים רבות בעולם קירות מיוחדים למען אמני הגרפיטי, כדי לאפשר להם לעסוק באמנותם מבלי שיעברו על החוק.

השאלות

18. לפי הפִסקה הראשונה, תופעת הגרפיטי -

(1) החלה בבתים פרטיים והתפשטה לרחובות
(2) היא תופעה עתיקת יומין
(3) מעידה על סגנון הציורים בימי קדם
(4) היא תופעה האופיינית רק לתקופתנו

19. לפי הפסקה השנייה, מה מהבאים **אינו** אחת ממטרות הגרפיטי?

(1) חיפוש דרך של ביטוי ייחודי
(2) חשיפת אנשים לאומנות הציור
(3) ביטוי עצמי
(4) העברת מסרים פוליטיים

---

20. לפי הפסקה השלישית, האמנים הרינג ובסקיאט -

(1) תרמו להכרה בגרפיטי כסוג של אומנות
(2) ציירו בעיקר בשכונות עוני
(3) היו הראשונים שהשתמשו באינטרנט להפצת הגרפיטי
(4) השתתפו בתערוכה הגדולה בניו-יורק ב-1991

---

21. בשורות 14-15 כתוב: "התקבלו בהדרגה כאמנים מהשורה הראשונה".
במקום **מהשורה הראשונה** אפשר לכתוב -

(1) מתחילים
(2) חוקיים
(3) מובילים
(4) חריגים

---

22. לפי הפסקה השלישית, התערוכה במוזיאון לאמנות מודרנית -

(1) סימלה את ההכרה ביצירות הגרפיטי כאמנות
(2) נתנה במה לאמני גרפיטי מתחילים
(3) הציגה רק יצירות אמנות מוכרות וממסדיות
(4) פורסמה באינטרנט

אל תהפכו את הדף עד שתקבלו הוראה לכך!

דף ריק

פרק 4

בפרק זה נתון נושא לחבור. עליכם לכתוב **12-15** שורות על נושא זה.

שים לב שהחיבור יתאים לנושא, והשתדלו לכתוב באופן מסודר ובלשון נכונה.

יש לכתוב את החיבור בעיפרון בלבד, על צידו השני של דף התשובות.

אם אתם זקוקים לטיוטה, השתמשו בצדו השני של עמוד זה (הטיוטה לא תיבדק).

הזמן המוקצב לכתיבה הוא **15** דקות.

אנא העתיקו את נושא החיבור.

נושא החיבור:

אילו היה לכם כסף והייתם רוצים לתרום חלק ממנו למטרה מסויימת (כמו עזרה ליתומים, בניית מועדון לנוער או כל מטרה אחרת), לאיזו מטרה הייתם תורמים? הסבירו.